

ISDS – přehled změn

Zpracoval: Ing. Pavel Tesař

Ministerstvo vnitra ČR

Datum vydání: 27.5.2017

Popis změn a novinek v informačním systému datových schránek (ISDS)

Období: květen až červenec 2017

Tento dokument je určen zástupcům dodavatelů aplikací, které využívají aplikační rozhraní ISDS popsané v Provozním řádu ISDS.

V souvislosti se spuštěním Rejstříku orgánů veřejné moci (dále jen ROVM) dochází na úrovni vnějšího rozhraní ISDS k podstatným změnám, které si pravděpodobně vyžádají i určité úpravy na straně aplikací komunikujících s ISDS.

Všechny níže popsané změny byly dnem 26. května 2017 nasazeny na testovací prostředí ISDS (<https://www.czebox.cz/>). Kompletní dokumentace pro vývojáře je dostupná na obvyklém místě, tedy v rámci pracovního prostoru Teaming (<https://team.smartadministration.cz/>).

K nasazení změn do produkčního prostředí ISDS (<https://www.mojedatovaschranka.cz/>) dojde při červencové odstávce ISDS. Přesný termín této odstávky bude ještě upřesněn na stránce <https://www.datoveschranky.info/dulezite-informace/harmonogram-odstavek>.

Předběžně zatím počítáme s termínem 1. – 2. července 2017. Tento termín může být ještě posunut v závislosti na stavu nasazení úprav základních registrů a také dle reakce z Vaší strany s ohledem na reálné možnosti implementovat a nasadit změny Vašich aplikací.

Přehled změn

Budou nasazeny následující změny, které mají dopad na rozhraní pro externí aplikace.

- I. **Zavedení nových typů schránek**
 - a. **Změny ve vyhledávání (pro nové typy schránek)**
- II. **Zrušení povyšování a konverze povýšených schránek**
- III. **Změny v konverzi znaků na vstupu webových služeb**
- IV. **Změny v přihlašování – skórování neplatných pokusů**
- V. **Změna řetězce certifikačních autorit**

Pro ISDS je vydána nová verze wsdl 2.27 (pro nové typy schránek – bod 1).

I. Nové typy schránek

1. Schránka **OVM_PO** (16) vzniká změnou typu poté, co byl subjekt odpovídající existující schránce typu PO nebo PO_REQ zapsán do Rejstříku OVM. PO případněm výmazu z Rejstříku OVM se opět typ změní na původní PO nebo PO_REQ (odpovídá tzv. „povyšování schránek“ před novelou zákona o ISDS). Popis schránky obsahuje IČO, podle něj je optimální vyhledávat.
2. Schránka **OVM_PFO** (15) vzniká poté, co subjekt PFO byl zapsán do Rejstříku OVM. Pokud existuje schránka PFO na žádost (typu 30), zůstává i nadále funkční. Na tento typ budou jednorázově zkonvertovány schránky OVM_EXEKUT (12) a OVM_NOTAR (13). Popis schránky obsahuje IČO, podle něj je optimální vyhledávat.
3. Schránka **OVM_FO** (14) vzniká poté, co je fyzická osoba (tj. bez IČO) zapsána do Rejstříku OVM. Pokud existuje pro tuto osobu schránka FO na žádost (typu 40), zůstává i nadále funkční.

Pro možnost vyzkoušení vyhledávání a komunikace s novými typy schránek **OVM_FO**, **OVM_PFO** a **OVM_PO** byly v testovacím prostředí ISDS vytvořeny následující schránky:

IDDS: dtffn2q

Název: Vysoká škola hornická Kladno

Typ: OVM_PO

IČO: 46718150

IDDS: 4z6fnzy

Název: Alois X. Nožička, soudní exekutor

Typ: OVM_PFO

IČO: 46235884

IDDS: jfkfnz8

Název: Petr Braun

Typ: OVM_FO

IČO: není

IDDS: txifnjw

Název: Petr Braun

Typ: FO

IČO: není

IDDS: fy5fnip

Název: Braun Servis

Typ: PFO

IČO: 44204779

Oprávněná osoba: Petr Braun

Pokud budete chtít dostat zprávu z těchto schránek, napište požadavek do vývojářského fóra na Team.Smartadministration.cz, sekce Testovací prostředí, nebo mailem na technicka.podpora.ISDS@cpost.cz.

i. Specifika vyhledávání

OVM_PO: bude nalezena při hledání schránky typu PO i OVM.

OVM_PFO a OVM_FO: není možné použít pro vyhledávání datum narození, ani se nevrací v odpovědi

OVM_FO: je třeba zadat alespoň část příjmení (nebo názvu); při hledání z neOVM schránky jsou (stejně jako pro FO) některé osobní údaje nahrazeny hvězdičkou (viz dokumentace).

Jinak se tyto OVM podtypy chovají jako OVM schránky: lze je vyhledat z jakékoliv schránky, z těchto schránek lze vyhledat jakékoliv i neOVM schránky. Jedním dotazem lze získat i množinu schránek typu OVM_FO a OVM_PFO.

ii. Zrušené typy schránek

Některé typy schránek se již nadále nebudou používat. Typ schránky PO_ZAK (21) se jednorázově transformuje na typ PO (20). Typy OVM_EXEKUT (12) a OVM_NOTAR (11) se jednorázově transformují na OVM_PFO (15).

V prostředí Veřejného testu ISDS došlo k těmto transformacím jednorázově těsně před odstavkou.

Vyhledávání

Vyhledávání je z důvodu zpětné kompatibility uzpůsobeno tak, že staré typy schránek lze i nadále na vstupu používat, tj. zadáte-li např. požadavek na schránku typu 12 (a platná data), vrátí se popis schránky typu 15.

iii. Přehled typů DS po odstávce

Zkratka	číslo	Popis
OVM	10	DS orgánu veřejné moci
<i>OVM_NOTAR</i>	<i>11</i>	<i>DS notáře – přestane se používat, změna na OVM_PFO</i>
<i>OVM_EXEKUT</i>	<i>12</i>	<i>DS soudního exekutora – přestane se používat, změna na OVM_PFO</i>
OVM_REQ	13	podřízená DS typu OVM vzniklá na žádost (nadřízené OVM)
OVM_FO	14	DS OVM typu fyzická osoba, bez IČO
OVM_PFO	15	DS OVM typu PFO (např. notář, exekutor)
OVM_PO	16	DS OVM vzniklá z již dříve existující schránky PO nebo PO_REQ
PO	20	DS právnické osoby (z ROS)
<i>PO_ZAK</i>	<i>21</i>	<i>DS PO zřízené zákonem – přestane se používat, změna na PO</i>
PO_REQ	22	DS PO, vzniklá na žádost (právní forma není zapisovaná do OR)
PFO	30	DS podnikající fyzické osoby, včetně cizinců
PFO_ADVOK	31	DS advokáta
PFO_DANPOR	32	DS daňového poradce
PFO_INSSPR	33	DS insolvenčního správce
PFO_AUDITOR	34	DS statutárního auditora (OSVČ nebo zaměstnance)
FO	40	DS fyzické osoby

II. Konverze povýšených schránek

V ISDS dojde k jednorázové konverzi schránek dříve povýšených na OVM podle § 5a zákona č. 300/2008 Sb. Povýšené schránky typu PO (jiné v ISDS dnes nejsou), které budou v době konverze zapsány v Rejstříku OVM, se stanou schránkami OVM_PO beze změny IDDS, pokud nebudou zapsány, ztratí povýšení.

Všechny webové služby, které vracejí popis schránek, budou od té doby vracet element `dbEffectiveOVM = 0`, seznam povýšených schránek bude prázdný.

Pravděpodobně přímý dopad nebude – když schránka ztratí příznak povýšení, tak každá obecně napsaná aplikace se zachová, jako by schránka povýšená nebyla. Jiná situace ovšem je u aplikací, napsaných přímo na obsluhu povýšených schránek. Ty přestanou částečně fungovat (např. odesílat zprávy do neOVM schránek).

V prostředí Veřejného testu dojde před odstávkou ke zrušení povýšení všech existujících schránek.

III. Konverze některých znaků na vstupu do ISDS

Od června 2017 se v prostředí veřejného testu ISDS mění konverze znaků na vstupu WS pro správu schránek. Poté, co se schránky zřizují již převážně podle dat z ROS a nikoliv „ručně“, ukazují se dřívější pravidla jako příliš přísná, a protože docházelo i ke změně názvu subjektů, byly některé schránky obtížně vyhledatelné podle názvu. Tyto konverze jsou dosud popsány ve vývojářské dokumentaci pro práci se zprávami (platí ale obecně) *WS_ISDS_Manipulace_s_datovymi_zpravami.pdf* v kap. 1.3.4 *Náhrada nestandardních znaků*.

Změna zahrnuje :

1. odstranění dřívější omezení, které konvertovalo znaky „většítko >“ a „menšítko <“ na znak „podtržítko _“ a opravení názvy schránek, u nichž kvůli této konverzi došlo ke zkomolení názvu subjektu;
2. ukončení „viditelné“ konverze jako jsou záměny uvozovek, pomlček apod. za standardní. Např. v názvech schránek se tedy mohou objevit přesně ty znaky, se kterými byl subjekt zadán do Obchodního rejstříku.

Vývojáři by měli zkontrolovat své aplikace, že řádně zobrazí data obsahující např. v názvu společnosti znaky <> apod. Pro otestování byla vytvořena na Veřejném testu schránka

IDDS: nkqfn2m

Název: << GG & GK group s.r.o. >> v likvidaci

Typ: PO

IČO: 47169885

Vynechání/zrušení různých neviditelných a řídicích znaků, které se mohou teoreticky v řetězcích na vstupu objevit kvůli přenosu přes clipboard, zůstává v platnosti.

IV. Změny v přihlašování – skórování neplatných pokusů

Při zmíněné odstávce budou na Veřejný test ISDS nasazeny úpravy komponenty, která se stará o přihlašování uživatelů do ISDS. Změny se týkají přihlašování na klientský Portál i pomocí webových služeb. Při běžném a rozumném využívání služeb ISDS se však žádné změny neprojeví.

Velký počet neplatných přihlášení pomocí webových služeb může způsobit omezení přístupu. Pokud je detekována nepřiměřená aktivita z určité lokality, mající charakter útoku, je z této lokality dočasně omezen přístup všem uživatelům.

Spisové služby a obecně uživatelé webových služeb by neměli opakovat požadavky, které dříve skončily chybou vyvolanou klientem, o kterých vědí, že stejné požadavky bez změny parametrů skončí stejnou chybou. Například opakované posílání požadavku s neplatnými přihlašovacími údaji. Opakované zasílání takovýchto požadavků, obzvláště v rychlém sledu, je pak považováno za DoS útok, kterému se systém může bránit.

Blokování a znemožnění přístupu je indikováno standardní HTTP chybou 401. V těle odpovědi HTTP chybové stránky 401 může být obsažen informativní text o jakou chybu se jedná např.: *Prihlaseni blokovano do / Login blocked until: 01:24:55*. Text není určen pro strojové zpracování.

Po nasazení změny na produkční prostředí budou o určitých situacích (např. omezení přístupu) informovat notifikační emaily zasílané na adresu, zadanou pro daný účet. Na testovacím prostředí tyto emaily však nebudou funkční.

Pokud při testování zjistíte, že ISDS odmítá požadavky se správnými přístupovými údaji nebo s údaji, které dříve fungovaly, napište požadavek do vývojářského fóra na Teaming, sekce Testovací prostředí, nebo mailem na technicka.podpora.ISDS@cpost.cz.

V. Změna řetězce certifikačních autorit

Dochází k úpravě certifikačního řetězce, který vrací server ISDS při navazování šifrovaného spojení.

Z certifikačního řetězce bude odstraněn kořenový certifikát se subjektem „CN=GeoTrust Primary Certification Authority, O=GeoTrust Inc., C=US“ a platností od 27.11.2006 1:00:00 CET. Vynechání kořenového certifikátu povoluje standard RFC 5246 v kapitole 7.4.2.

Tato změna nebude mít žádný dopad na koncové uživatele, kteří přistupují do ISDS podporovaným webovým prohlížečem. Výše uvedený kořenový certifikát je standardně součástí běžně používaných webových prohlížečů a operačních systémů, a komunikace s ISDS bude tedy nadále považována za důvěryhodnou.

Vývojáři aplikací třetích stran, které přistupují do ISDS, musí do truststoru své aplikace přidat kořenový certifikát „GeoTrust Primary Certification Authority“ (pokud tak již neučinili). Tento certifikát lze stáhnout z [webové stránky s kořenovými certifikáty GeoTrust](#). Sériové číslo certifikátu je: 18 ac b5 6a fd 69 b6 15 3a 63 6c af da fa c4 a1
Otisk SHA-1 certifikátu je: 32 3C 11 8E 1B F7 B8 B6 52 54 E2 E2 10 0D D6 02 90 37 F0 96

Pokud je aplikace třetí strany vytvořena tak, že používá kořenový certifikát, který vrací server ISDS, musí být aplikace upravena takovým způsobem, aby používala vlastní lokální truststore s uloženými kořenovými certifikáty.

Servery ISDS budou po provedené změně vracet stejný certifikační řetězec jako např. webový server GeoTrust na adrese <https://www.geotrust.com>